

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická

Bakalářská práce

2018

Nela Rajtmajerová

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY

PĚVECKÉ SOUTĚŽE V KLASICKÉM ZPĚVU PRO ŽÁKY

6 - 18 LET

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Nela Rajtmajerová

Specializace v pedagogice, obor Hudba se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Romana Feiferlíková, Ph.D.

Plzeň, 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 26. dubna 2018

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování patří vedoucí bakalářské práce Mgr. et Mgr. Romaně Feiferlíkové, Ph.D. za trpělivost, zodpovězení všech mých dotazů, pečlivost a čas, který mé práci věnovala. Dále bych ráda poděkovala Renée Nachtigallové a Mgr. Bc. Martině Rajtmajerové za poskytnutí jejich času při rozhovorech.

Obsah

1 RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
1.1 Charakteristika základního uměleckého vzdělávání	4
1.2 Organizace základního uměleckého vzdělávání.....	4
1.3 Klíčové kompetence	5
1.4 Očekávané výstupy	7
1.5 Vzdělávací obsah oblasti Hudební interpretace a tvorba	7
1.5.1 Sólový zpěv	7
1.6 Rámcový učební plán pro hudební obor	8
2 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY VÁCLAVA TALICHA, BEROUN, HUSOVO NÁMĚSTÍ 77 10	
2.1 Přípravné studium pěvecké a hudební výchovy.....	10
2.2 Studijní zaměření Sólový zpěv	10
2.2.1 Hodinové dotace.....	10
2.2.2 Očekávané výstupy	10
3 DUŠKOVA SOUTĚŽ HUDEBNÍ MLÁDEŽE VE ZPĚVU	14
3.1 Podmínky soutěže	15
3.2 K soutěži...	15
4 KARLOVARSKÝ SKŘIVÁNEK.....	20
4.1 Podmínky soutěže	20
4.2 K soutěži...	21

5 PÍŠŇOVÁ SOUTĚŽ BOHUSLAVA MARTINŮ	24
5.1 Podmínky soutěže	24
5.2 K soutěži...	25
6 PĚVECKÁ SOUTĚŽ MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY	30
6.1 Podmínky soutěže	30
6.2 Elektronická organizace soutěží ZUŠ	31
6.2.1 Postup přihlášení do soutěže	31
6.2.2 Hodnocení	32
6.2.3 Katalog soutěžících	33
6.2.4 Nastavení soutěžního kola	33
6.2.5 Diplomy.....	33
6.2.6 Ochrana dat.....	34
6.3 Příklad z praxe 2018: Školní kolo	34
6.4 Příklad z praxe 2018: Okresní kolo v ZUŠ V. Talicha Beroun	34
6.5 Příklad z praxe: Krajské kolo	35
6.6 Ústřední kolo	36
7 ROZHOVORY	38
ZÁVĚR	44
RESUMÉ	45
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	46
SEZNAM PŘÍLOH.....	48

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce jsou pěvecké soutěže v klasickém zpěvu pro žáky 6 – 18 let. Já sama jsem se jako žákyně 1. stupně základní školy účastnila několika ročníků Královodvorské koruny, která sice nemá zdaleka takový rozsah jako níže popsané soutěže, ale i tak mi byla zajímavou životní zkušeností. Vyzkoušela jsem si, jaké to je vystupovat před lidmi, přijímat prohry, ale i výhry. Nikdy jsem se neučila zpívat pod vedením pedagoga, přesto se mi podařilo několikrát cenu získat.

Pěvecké soutěže z pohledu základních uměleckých škol mě zajímají také proto, že jsem jednu takovou jedenáct let navštěvovala a toto prostředí je mi velice blízké. Mou domovskou školou byla ZUŠ Václava Talicha v Berouně, kam jsem docházela na hodiny klavíru. Zpěvu a hudbě obecně se věnuji doposud. Dalším podnětem pro výběr tohoto tématu je také další ročník pěvecké soutěže vyhlašované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Součástí práce je náhled do Rámcově vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání, v němž jsou popsány požadavky kladené na jeho průběh a výstupy klíčových aktivit, dále vzhled do Školního vzdělávacího programu, který je vypracován pedagogy ZUŠ V. Talicha Beroun a určuje mimo jiné technické a znalostní dovednosti získané školením. Velká část práce je věnována podrobnému popisu jednotlivých soutěží, které jsem vybírala podle věkového rozhraní, zaměření repertoáru a celkového dosahu soutěže.

Téma pěveckých soutěží není doložitelné publikacemi, výjimku tvoří např. Mezinárodní pěvecká soutěž A. Dvořáka, která ke svému 50. výročí vydala publikaci, proto jsem informace získávala z internetových stránek a propozic jednotlivých soutěží. V závěru práce se opírám o zkušenosti pedagogů, s nimiž jsem měla možnost provést rozhovor. Vzhledem k vysokému počtu lidí, kteří se podílejí na organizaci soutěží, nejsou v kapitolách bakalářské práce uvedeny jimi dosažené vysokoškolské tituly. Plně však jejich dosažení respektuji a všem zmiňovaným se omlouvám.

1 RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Rámcový vzdělávací program je systém dokumentů vymezující průběh vzdělávání jednotlivých oborů ve školách. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání vešel v platnost 1. září 2010 a vychází z rozvoje vzdělávací soustavy ČR a je východiskem pro tvorbu vzdělávacích programů pro střední a vyšší odborné školy s uměleckým zaměřením a konzervatoře. Hlavní myšlenkou programu je podpora vzdělávací autonomie ve školách, zavádění nových iniciativních forem a metod do výuky, nasměrování žáka k osvojení klíčových schopností, rozvoj a udržení kulturních tradic. Vzdělávání podle rámcového programu umožňuje přizpůsobovat výuku potřebám žáka a školy, čímž se podtrhuje samostatnost škol. *„Smyslem základního uměleckého vzdělávání je nejen poskytnutí základů uměleckého vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech, ale především pěstování potřebných vlastností a žádoucích životních postojů žáků prostřednictvím vlastní tvorby a setkávání se s uměním.“*¹

1.1 Charakteristika základního uměleckého vzdělávání

Hlavní myšlenkou základního uměleckého vzdělávání je zprostředkování základů uměleckého vzdělání u jednotlivých uměleckých oborů. Tyto základy jsou později výstupem dosaženého vzdělání a jsou důležitým faktorem pro případné navázání studia na středních a vyšších odborných školách, na konzervatořích či na vysokých školách s pedagogickým nebo uměleckým zaměřením. Je to dlouhodobé, komplexní a systematické studium, které rozvíjí nadání uchazeče, má-li předpoklady pro jeho uskutečnění.

1.2 Organizace základního uměleckého vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání se dělí *„na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé.“*².

---

¹ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

² BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

„Přípravné studium obsahuje poznávání, ověřování a rozvíjení předpokladů žáků a jejich zájmu o umělecké vzdělávání.“³. Žáci jsou vedeni k základním dovednostem, které jsou potřebné a podstatné pro další umělecký rozvoj. První stupeň vzdělávání je sedmiletý a jeho hlavním cílem je rozvíjení jednotlivých dispozic žáků. Žák se připravuje na umělecké aktivity v neprofesionální sféře, ale také na vzdělávání na konzervatořích a středních školách s uměleckým či pedagogickým zaměřením. Vzdělávání na druhém stupni studia je čtyřleté a hlavním cílem je praktické využití nabytých zkušeností a dovedností. Podporuje osobnostní růst žáka v umělecké činnosti a inspiruje ho k dalšímu studiu. Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin umožňuje žákům s výbornými vzdělávacími výsledky rozsáhlejší a obsahově náročnější studium. Studium pro dospělé umožňuje další vzdělávání v souladu s pojetím celoživotního vzdělávání.

1.3 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou souhrnem schopností, vědomostí a postojů důležitých pro umělecký a profesní rozvoj žáka a pro jeho budoucí uplatnění. „*Utváření těchto specifických klíčových kompetencí je zaměřeno především na rozvoj schopností žáků tvořit, vnímat a interpretovat umělecké dílo.*“⁴. Jejich osvojování umožňuje vytvoření kladného vztahu nejen ke kultuře a umění, ale i k ostatním lidem a k sobě samému.

V rámci kompetence k umělecké komunikaci žák „*disponuje vědomostmi a dovednostmi, které mu umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření*“⁵ a „*proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu*“⁶. V oboru sólového zpěvu hovoříme o vhodnosti volby výrazových prostředků při

---

³ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

⁴ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

⁵ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

⁶ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

přednesu písní či skladeb závažnějšího charakteru. Netýká se to jen volby vhodného tempa, agogiky a dynamiky, ale také prostředků projevu, například mimiky či gestiky. Volba prostředků a jejich využití závisí na pochopení zpívané skladby, zejména textového obsahu a melodické linie.

Mezi další kompetence řadíme kompetenci osobnostně sociální. Zde žák „*disponuje pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formulují jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci*“⁷ a „*účelně se zapojuje do společenských uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo*“⁸. Návyky pracovního postupu vedoucí ke zvýšení úrovně umělecké činnosti žák osvojuje při výuce sólového zpěvu. Zkušenosti, které získá, může volně praktikovat i mimo vyučovací hodiny. Prohloubením pracovních návyků žák získá jistotu ve svém uměleckém projevu a je schopen veřejného vystupování.

Kompetence kulturní. Žák „*je vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám a chápe je jako důležitou součást lidské existence*“⁹ a „*aktivně přispívá k vytváření i uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím*“¹⁰. Tato kompetence by měla žáka směřovat k vnímání a úctě uměleckých hodnot pěvecké scény, pozitivnímu přístupu k sólovému zpěvu a pochopení podstaty hlasu pro lidskou existenci.

---

⁷ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

⁸ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

⁹ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

¹⁰ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

1.4 Očekávané výstupy

„Očekávané výstupy na konci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně představují závazné minimum, které je ověřitelné.“¹¹ Obsah vzdělávání definovaný v učebních osnovách ŠVP a vzdělávací činnosti jednotlivých ročníků musí v závěru daného stupně umožnit ovládat předepsané schopnosti. Očekávané výstupy na konci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně mohou být překročeny výstupy sepsanými v osnovách ŠVP. „Očekávané výstupy na konci 3. ročníku jsou pojaty jako orientační a nemají závazný charakter“¹². Slouží pouze jako pomůcka při vytváření učebních osnov jednotlivých předmětů v ŠVP.

Rámcově vzdělávací program definuje očekávané výstupy jen pro I. a II. stupeň základního studia. Pro přípravné studium vytváří škola vlastní výstupy dle jejího ŠVP. Výstupy studia pro dospělé vytváří učitel s ohledem na osobní potřeby žáka taktéž v souladu s ŠVP.

1.5 Vzdělávací obsah oblasti Hudební interpretace a tvorba

1.5.1 Sólový zpěv

Každý student, a to nejen základních uměleckých škol, by měl postupem času nabývat znalosti a schopnosti v daném oboru. Rámcově vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání udává vzdělávací obsah pro 3. a 7. ročník I. cyklu a 4. ročník II. cyklu. U žáka 3. ročníku I. stupně je předpoklad, že „využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla, klidné dýchání) a základní technické prvky (nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace)“¹³. Umí rozlišit základní dynamiku a agogiku, je

---

¹¹ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

¹² BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

¹³ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

schopen zpívat s doprovodem a interpretuje lidové a umělé písně přiměřené svým schopnostem a věku.

Absolventi prvního cyklu základního uměleckého vzdělávání by měli plně využívat získané technické dovednosti. Žák 7. ročníku I. stupně tedy plně „ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury“¹⁴. Využívá rozšířený hlasový rozsah a vyrovnané hlasové rejstříky podle svých možností. Jeho projev je kultivovaný a výrazové prostředky vybírá podle druhu hudby a textu. Jeho repertoár je složen ze skladeb různých stylů a žánrů, veřejné vystoupení pro něj není překážkou.

Absolventi druhého cyklu základního uměleckého vzdělávání jsou studenti téměř dospělí nejen myslí, ale i hlasem. Mělo by být samozřejmostí, že žák 4. ročníku II. stupně „ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje“¹⁵, jeho hlas je vyrovnaný a umí ho využít v celém svém hlasovém rozsahu. Dodržuje fráze a vyzná se v notovém zápisu. Při korepetici pracuje samostatně a je schopen uplatnit se ve vícehlasém uskupení.

1.6 Rámcový učební plán pro hudební obor

Všechny vzdělávací oblasti hudebního oboru mají rámcovým učebním plánem stanovenou minimální týdenní hodinovou dotaci. Na základě tohoto plánu škola sestaví své odpovídající učební plány pro jednotlivá zaměření.

„Učební plány s konkretizací hodinové dotace pro jednotlivé ročníky a vyučovací předměty uvede škola do svého školního vzdělávacího programu, přičemž musí být zaručeno, že prostřednictvím výuky a její organizace bude možné dosáhnout všech očekávaných výstupů požadovaných v RVP ZUV.“¹⁶

---

¹⁴ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

¹⁵ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

¹⁶ BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav Pedagogický v Praze 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

Rámcově vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání neurčuje žákům účast na soutěžích, ani je nijak nedefinuje, avšak některé soutěže z něj mohou vycházet, např. obsahem repertoáru či hodnocením výkonu na základě schopností, kterých by měl v daném ročníku dosáhnout.

2 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY VÁCLAVA TALICHA, BEROUN, HUSOVO NÁMĚSTÍ 77

2.1 Přípravné studium pěvecké a hudební výchovy

Aby se mohlo dítě stát žákem přípravného pěveckého studia, musí být schopno vnímat tónovou výšku a délku, rozeznat stoupající a klesající melodii a aktivně reagovat pohybem na tempové změny. Dále je schopno grafického zápisu not v rozsahu c1-c2 a pomlk a to včetně přesné hodnoty.

„Přípravné studium je určeno pro žáky se zjištěnou mírou talentu odbornými pedagogy školy.“¹⁷

2.2 Studijní zaměření Sólový zpěv

2.2.1 Hodinové dotace

Po úspěšném přijetí žáka do základní umělecké školy může začít jeho vzdělávání. Základní studium prvního stupně disponuje v každém ze sedmi ročníků hodinovou dotací v pěvecké hlasové výuce, od prvního do pátého ročníku v hudební nauce a od čtvrtého do sedmého ročníku v kolektivní hudební praxi. Celkové minimum vyučovacích hodin za sedm let výuky je 16. Při základním studiu druhého stupně žák nárokuje taktéž po jedné vyučovací hodině pěvecké hlasové výchovy a kolektivní pěvecké praxe v každém ze čtyř ročníků. Minimální počet vyučovacích hodin za čtyři roky studia je 8.

2.2.2 Očekávané výstupy

V každém ročníku studenti základních uměleckých škol podstupují tzv. postupové zkoušky. Díky nim pedagogové příslušného oboru mohou zhodnotit, zdali je žák schopen pokračovat ve studiu daného oboru. K tomu slouží také očekávané výstupy, ve kterých jsou popsány znalosti a technické dovednosti získané v určitém ročníku. Očekávané výstupy rozdělené dle ročníků jsou v pěvecké hlasové výchově následující:

---

¹⁷ Základní umělecká škola Václava Talicha Beroun. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Václava Talicha, Beroun, Husovo náměstí 77 [online]. 1.1.2014 <<http://www.zusberoun.cz/dokumenty/kestazeni/%C5%A0vP.docx>>.

I. stupeň

1. ročník: Žák ovládá základní dechové návyky, srozumitelně vyslovuje a zpívá správně intonačně i rytmicky jednoduchou píseň.

2. ročník: „Žák zazpívá lidovou i umělou píseň se správnou dechovou oporou, srozumitelnou výslovností, intonačně i rytmicky přesně.“¹⁸ Rozumí významu písně a je schopen ho vyjádřit jednoduchými výrazovými prostředky.

3. ročník: Žák vědomě uplatňuje hlavový tón a ovládá zpěv z jednoduchého notového zápisu.

4. ročník: Žákova pěvecká technika umožňuje zvýšení jeho hlasového rozsahu. Dále se již sám podílí na výběru repertoáru.

5. ročník: Žák zpívá skladby různých žánrů, ovládá techniku legato, staccato a messa di voce.

6. ročník: Žák uplatňuje propojení hlavové a hrudní rezonance a získává tak znělejší hlas.

7. ročník: „Žák ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, správně artikuluje.“¹⁹ Využívá rozšířený hlasový rozsah a vyrovnané hlasové rejstříky podle svých dispozic. Zpívá ze složitějších notových zápisů a čistě intonuje intervaly. Je schopen nezávisle pracovat, rozpoznávat své chyby a zjednat jejich nápravu. „Zpívá ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise.“²⁰

---

¹⁸ Základní umělecká škola Václava Talicha Beroun. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Václava Talicha, Beroun, Husovo náměstí 77 [online]. 1.1.2014
<<http://www.zusberoun.cz/dokumenty/kestazeni/%C5%A0vP.docx>>.

¹⁹ Základní umělecká škola Václava Talicha Beroun. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Václava Talicha, Beroun, Husovo náměstí 77 [online]. 1.1.2014
<<http://www.zusberoun.cz/dokumenty/kestazeni/%C5%A0vP.docx>>.

²⁰ Základní umělecká škola Václava Talicha Beroun. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Václava Talicha, Beroun, Husovo náměstí 77 [online]. 1.1.2014
<<http://www.zusberoun.cz/dokumenty/kestazeni/%C5%A0vP.docx>>.

II. stupeň

I. ročník: Žák zpívá národní a umělé písně v obtížnější úpravě, citlivě a s využitím technických návyků z dřívějšího studia.

II. ročník: Žák se zabývá složitějšími vícehlasými skladbami, v závislosti na jeho zaměření se věnuje jednoduchým áriím či muzikálovým skladbám. Používá dokonalejší dechovou techniku.

III. ročník: „Žák zpívá stylově správně skladby různých období (baroko, klasicismus, romantismus), respektuje hudební frázování a dbá na správnou dynamiku.“²¹

IV. ročník: Žák ovládá dechovou techniku a efektivně s ní pracuje. Zpívá v celém hlasovém rozsahu vyváženě, rozumí správnému frázování. Při korepetici pracuje individuálně, je schopen zpívat samostatně i ve vícehlasých uskupeních a umí sám sebe objektivně zhodnotit.

Součástí základního uměleckého vzdělávání je také kolektivní pěvecká praxe. Podle možností a předpokladů žáka je tato praxe prováděna formou sborového, případně komorního zpěvu. Předmět vychází ze znalostí dosažených při individuální výuce a rozvíjí schopnosti žáka v kolektivní tvorbě. Schopnosti a dovednosti uplatňující se v tomto oboru jsou následující:

I. stupeň – 1. až 4. ročník: Žák uplatňuje základní návyky a technické dovednosti, jako je správné držení těla, klidné dýchání, nasazení tónu, čistá intonace. Svůj hlas využívá v plném rozsahu, avšak nepřepíná své síly. Dokáže rozlišit základní dynamiku, udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu. Reaguje na dirigentská gesta.

5. až 7. ročník: Žák používá základní dechové techniky, využívá svůj rozšířený hlasový rozsah, rozlišuje kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu. Čistě intonuje ve vícehlasých skladbách, vyzná se

---

²¹ Základní umělecká škola Václava Talicha Beroun. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Václava Talicha, Beroun, Husovo náměstí 77 [online]. 1.1.2014
<<http://www.zusberoun.cz/dokumenty/kestazeni/%C5%A0vP.docx>>.

ve struktuře sborové partitury a na dirigentská gesta reaguje s přesností a jistotou.

II. stupeň – I. až II. ročník: Žák bez obtíží zpívá z listu jednodušší skladby a aktivně spolupracuje s ostatními zpěváky.

III. až IV. ročník: Žák svůj hlas používá vyrovnaně v celém svém rozsahu, zpěv náročnějších skladeb interpretuje intonačně čistě.

Veškeré znalosti a technické dovednosti získané studiem sólového zpěvu v rámci základních uměleckých škol mohou žáci kromě koncertní činnosti uplatnit v nejrůznějších pěveckých soutěžích po celém území České republiky. Níže uvedené soutěže jsou výčtem těch nejznámějších a nejvýznamnějších.

3 DUŠKOVA SOUTĚŽ HUDEBNÍ MLÁDEŽE VE ZPĚVU

Dušková soutěž hudební mládeže byla založena roku 1971 Mozartovskou obcí, konkrétně profesorkou Annou Dítětovou a Miloslavem Rybou. Podstatou soutěže byl širší pohled na Mozartovo dílo a jeho poznávání a udržení zájmu mládeže o komorní hru. Do roku 1991 se soutěž konala ve dvou odvětvích, a to v sólovém zpěvu a v komorní hře. Soutěžní kategorie byly rozděleny podle hudebního vzdělávání. V kategorii školených amatérů se objevovali žáci tehdejších Lidových škol umění a žáci konzervatoří soutěžili v kategorii budoucích profesionálů. Absolventi soutěže, jako je například Livia Ághová²², Jan Talich²³, Ivan Ženatý²⁴ nebo Radek Baborák²⁵, patří k významným hudebníkům současnosti a někteří působí i na zahraniční scéně. Roku 1998 byla soutěž po nucené odmlce, způsobené právními spory o vilu Bertramku, ve které se konaly jednotlivé ročníky soutěže, Mozartovou obcí obnovena. V pořadí již 22. ročník Duškovy soutěže hudební mládeže byl zredukován na jeden obor a to komorní hru. O dva roky později byla znovu přidána soutěž ve zpěvu. Opět byly stanoveny dvě kategorie, a sice soubory kategorie B, do které spadali žáci základních uměleckých škol a soubory kategorie A, ve které se nacházeli žáci konzervatoří a škol s hudebním zaměřením. Tyto soubory musely být minimálně tříčlenné a věkový rozdíl v kategorii B nesměl být vyšší než čtyři roky. „Prováděny směly být jen skladby Mozartovy, a to výhradně v originálním znění (úpravy nejsou připouštěny) nebo díla skladatelů narozených na území Čech a Moravy a s těžištěm tvorby v letech 1750-1850.“²⁶ Dnes má soutěž mezinárodní charakter díky pořádání společně s Německou mozartovskou společností v Augsburgu a Saskou mozartovskou společností v Saské Kamenici (Chemnitz). Soutěž se již pořádá pouze v pěveckém oboru a

---

²² ÁGHOVÁ LÍVIA (*7. 10. 1963, Šála, Československo) operní zpěvačka, sólistka opery Národního divadla v Praze.

²³ TALICH JAN (*11. 3. 1967, Praha) houslista, pedagog a dirigent.

²⁴ ŽENATÝ IVAN (*2. 2. 1962, Lomnice nad Popelkou) houslový virtuos a pedagog.

²⁵ BABORÁK RADEK (*11. 3. 1976, Pardubice) hornista.

²⁶ Mozartova obec. *Mozartova obec* [online]. c2017. Poslední změna 11. 3. 2018 [cit. 15. 3. 2018] Dostupné z: <http://www.mozatrovaobec.cz/?stranka=52>

letošní 38. (13. mezinárodní) ročník Duškovy soutěže hudební mládeže ve zpěvu proběhl 14. dubna 2018 v Ateliéru Hudební a taneční fakulty AMU v Praze.

3.1 Podmínky soutěže

Hlavním znakem Duškovy soutěže hudební mládeže je soutěžní materiál omezený na díla W. A. Mozarta a skladatele, kteří se narodili na území Čech a Moravy s působením v letech 1750-1850. Skladby musí zaznít v originálním znění a nesmějí být transponovány ani nijak upravovány.

Soutěž je rozdělena do věkových kategorií, které jsou určeny dosaženým věkem soutěžícího v den konání soutěže. Rozdělení je následující. Do kategorie A patří budoucí profesionálové, mezi které se řadí studenti konzervatoří, akademií a středních škol s hudebním zaměřením, a soukromé studium. Soutěžící ve věku 15-20 let spadají do kategorie I. a soutěžící ve věku 21-26 let do kategorie II. Soutěžní skladby v těchto kategoriích jsou dvě árie W. A. Mozarta či jeho českých současníků. V kategorii B se objevují amatérští pěvci. Soutěžící ve věku 10-14 let v I. kategorii zpívají dvě písně W. A. Mozarta nebo jeho českých současníků. Vzhledem k nízkému věku soutěžících je této kategorii udělena výjimka a skladby je možné provést v českém jazyce a v transpozici. Ve II. kategorii ve věku 15-20 let soutěžící provádějí píseň a árii nebo dvě árie W. A. Mozarta nebo jeho českých současníků, ve III. kategorii ve věku 21-26 let dvě árie W. A. Mozarta nebo jeho českých současníků. Porotou může být v každé kategorii udělena cena za první až třetí místo a čestná uznání. Porota složená z českých pedagogů a pěvců, z nichž jeden je zahraniční, je jmenována výborem Mozartovy obce.

Slavnostním zakončením každého ročníku je koncert vítězů, který se tradičně koná v koncertním sále Vily Bertramky. Části některých koncertů nahrává Český rozhlas Vltava a je možné je vyslechnout online.

3.2 K soutěži...

Pokud vyučující, či sám zájemce, vyhledává informace o soutěži, může je nalézt na portále magazínu Harmonie Online, kde jsou zveřejněny nejen výsledky jednotlivých ročníků, ale i repertoár účastníků ve vyšších kategoriích. Další zmínky lze nalézt v archivu

Českého rozhlasu Vltava, kde je několik záznamů z koncertu vítězů. V jednom z nich můžeme vyslechnout rozhovor s Magdalénou Hajóssyovou²⁷, která je vedoucí pěveckého oddělení na pražské Akademii múzických umění a mimo jiné hovoří o kritériích hodnocení účastníků soutěže. Dle ní je předmětem hodnocení převážně intonace, výraz a přesvědčivé provedení. Smysl pro mozartovské frázování, které zpěvák získává především vlastním vztahem k Mozartovi a liší se charakterem hlasu, se u uchazečů nevyskytuje příliš často. Porota ho hodnotí jako bonus nad rámcem kritérií. Dále Magdaléna Hajóssyová, která byla již několikrát porotkyní soutěže, hodnotí obtížnost Duškovy soutěže hudební mládeže ve zpěvu. Hudba, která se na soutěži provádí, je instrumentálního charakteru. Lze ji označit za průhlednou, a proto je nelehké ji zazpívat bezchybně. Tomislav Volek²⁸, předseda Mozartovy obce, v dalším z rozhovorů zmiňuje podporu Saskou mozartovskou společností. Ta probíhala od roku 2005 do roku 2017, kdy mozartovská společnost od finanční i pořadatelské pomoci ustoupila. Tajemnice Mozartovy obce Milada Jonášová²⁹ ve svém projevu radí nepodcenit výběr repertoáru. Podle ní porota kladně ocení interpretaci méně známých skladeb.

Počet účastníků má každým rokem stoupající tendenci. V roce 2012 se Duškovy soutěže hudební mládeže ve zpěvu zúčastnilo 51 soutěžících. V porotě zasedl Roman Janál³⁰, jakožto předseda, dále Nancy Gibson, Helena Kaupová, Daniela Štěpánová-Šimůnková³¹ a Miroslav Pospíšil. Na prvních příčkách amatérských kategorií se objevili žáci z Prahy a Kladna. V kategorii budoucích profesionálů se na prvním místě umístila

---

²⁷ HAJÓSSYOVÁ MAGDALÉNA (*25. 7. 1946, Bratislava) pedagožka, operní pěvkyně (soprán), sólistka Státní opery Praha.

²⁸ VOLEK TOMISLAV (*11. 10. 1931, Praha) muzikolog, zabývající se dílem W. A. Mozarta, předseda Mozartovy obce.

²⁹ JONÁŠOVÁ MILADA (*1973, Praha) vědecká pracovnice orientovaná na dílo W. A. Mozarta, členka Mozartovy obce a od roku 2005 tajemnice výboru.

³⁰ JANÁL ROMAN (*14. 7. 1964, Trenčín) barytonista působící v Národním divadle v Praze, Brně a Ostravě.

³¹ ŠTĚPÁNOVÁ-ŠIMŮNKOVÁ DANIELA - pedagožka, v současné době vedoucí pěveckého oddělení Konzervatoře Jana Deyla.

studentka konzervatoře v Brně Ivana Pavlů, která interpretovala árii Hraběnky „Porgi amor“ a koncertní árii „Vado, ma dove?“. Ročníku pořádaného v roce 2014 se zúčastnilo pouze 37 soutěžících. Předsedou poroty byl Roman Janál, mezi členy se objevila Jana Jonášová, Regina Renzowa-Jürgens, Ivan Pařík a Miloslav Pospíšil. Na prvních místech se v kategorii amatérských pěvců umístili opět žáci z Prahy, Brna, Hradce Králové a Českého Krumlova. V kategorii budoucích profesionálů získaly první cenu studentky konzervatoří v Pardubicích, Praze a Plzni. V roce 2015 se soutěže zúčastnilo 53 soutěžících, přičemž nejvyšší účast byla v kategoriích budoucích profesionálů. Někteří soutěžící a jejich pedagogové zvolili neobvyklý soutěžní materiál, jako například árii Královny noci „O zittre nicht“, Dorabelly „É amore un landorncello“ nebo Donny Elvíry „Ah, fuggi il traditor“. Porotě tohoto ročníku předsedal dirigent Ivan Pařík. Členové pak byli Jana Jonášová, Vratislav Kříž, Marie Tremblay-Schmalhofer z Leopold-Mozart-Zentrum Augsburg a Jana Büchnerová ze Saské Kamenice. Na prvních příčkách v kategorii amatérských pěvců se umístili žáci základních uměleckých škol v Hořicích, Klatovech, Hradci Králové, Zbiroha, Prostějova, Náchodu a Plzně. V kategorii budoucích profesionálů získaly ocenění studentky z brněnské, bratislavské konzervatoře, pražské Konzervatoře Jana Deyla a z mnichovské Hochschule für Musik und Theater. V kategorii A II (21 - 25 let) obdržel první cenu Fabian Langguth z Leopold-Mozart-Zentrum university v Augsburgu za přednesení koncertní árie „Mentre ti lascio“ a Papagenovy árie „Papagena“. V pořadí již 36. ročníku, 11. mezinárodního, se zúčastnilo 61 soutěžících. V porotě zasedl Roman Janál jako předseda, Brigita Šulcová³², Daniela Štěpánová-Šimůnková, Ivan Pařík a Miroslav Pospíšil. V tomto roce byla nejpočetnější kategorie B I, amatérští pěvci ve věku 10 - 14 let. První tři místa obsadili soutěžící ze základních uměleckých škol v Náchodě, Praze, Chebu, Plzni a Brně. V kategorii B II získala první cenu Kateřina Hánová ze ZUŠ T. Brzkové Plzeň za interpretaci písně An Chloë KV 524 a árie Cherubina „Voi che sapete“. Druhé místo si odvezl Alois Trávníček ze ZUŠ Brno Smetanova za přednes árie Masetta „Ho capito“ a árie Papagena „Der Vogelfänger bin ich ja“. V kategorii budoucích profesionálů zazněly skladby jako je árie Despiny „Una donna a quindici anni“ z Cosí fan tutte, árie Zerliny „Batti, batti“ z Dona Giovanniho, árie Ilie

---

³² ŠULCOVÁ BRIGITA (*1937) uznávaná pedagožka a sopranistka, v roce 1988 vyznamenána titulem „Zasloužilá umělkyně“.

„Padre, germani, addio“ z Idomenea nebo recitativ „Quando avran fine omai“. Loňského 37. ročníku Duškovy soutěže hudební mládeže ve zpěvu se zúčastnilo rekordních 69 soutěžících, z nichž jen jedna soutěžící pocházela z Universität Mozarteum v Salzburgu. Porotu v čele s Romanem Janálem tvořili Brigita Šulcová, Daniela Štěpánová-Šimůnková, Ivan Pařík a Marie Schmalhofer z Leopold-Mozart-Zentrum university v Augsburgu. V kategorii amatérských pěvců B I vítězili studenti ze ZUŠ Olomouc, Beroun, Úpice, Praha a Čelákovice. V kategorii B II se objevily árie Zuzanky „Venite, inginocchiatevi“ z Figarovy svatby, písně Die Verschweigung a Das Veilchen. V kategorii budoucích profesionálů se umístili studenti konzervatoří z Kroměříže a Olomouci, z Gymnázia a Hudební školy hl. m. Prahy či brněnské JAMU.

Za Základní uměleckou školu Václava Talicha Beroun soutěžila v 37. ročníku studentka Adéla Řehořová, která získala druhé místo v kategorii amatérských pěvců ve věku 10 – 14 let s označením BI. O jejím úspěchu, přípravě a průběhu celé soutěže jsem hovořila s její pedagožkou, Renée Nachtigallovou³³. Ta hodnotí Adélku jako velmi pečlivou žákyni, pro kterou zpěv znamená celý život. Celý rozhovor se nachází v poslední kapitole práce.

Rozhodne-li se pedagog a jeho žák Duškovy soutěže hudební mládeže zúčastnit, je zapotřebí odeslat soutěžní přihlášku. Ty zasílají zájemci podle příslušného vzoru poštou na adresu uvedenou na internetových stránkách soutěže, a to nejpozději do konce března. V přihlášce musí být uveden název a adresa školy, jméno jejího zástupce, jméno, adresa a datum narození uchazeče a kategorie, do které spadá. Dalším bodem přihlášky je repertoár. Uvádí se jméno autora a název skladby. Pokud soutěžící nemá zajištěného klavírního korepetitora, poskytne mu Mozartova obec vlastního. V takovém případě je zapotřebí zaslat notový materiál s přihláškou soutěžícího. Poplatek za účast činí 200 Kč pro kategorii B I a 300 Kč pro ostatní kategorie. Soutěžící jej hradí na místě v den soutěže. Náklady za dopravu, popřípadě za ubytování, hradí soutěžící a jeho doprovod sám. Soutěžící má právo zrušit svou účast z vážných důvodů nejpozději den před konáním soutěže.

---

³³ NACHTIGALLOVÁ RENÉE (*8. 7. 1954, Praha) uznávaná operní pěvkyně a pedagožka. Spoluzakladatelka Originálního hudebního divadla v Praze.

Další významnou soutěží s celostátním dosahem je Karlovarský skřivánek. Soutěž se zrodila před více než dvaceti lety a její prestiž a obsazenost stoupá s každým dalším ročníkem.

4 KARLOVARSKÝ SKŘIVÁNEK

Soutěž Karlovarský skřivánek je vyhlášována Mezinárodním pěveckým centrem Antonína Dvořáka a Základní školou a Základní uměleckou školou Karlovy Vary. Je to celostátní soutěž v sólovém zpěvu a je určena dětem a mládeži ve věku 6 - 15 let. První ročník, později vyhlášený jako zkušební, se uskutečnil v rámci ZŠ Karlovy Vary v únoru 1995 a za jeho zrodem stojí Jindřich Volf. Oficiální první ročník byl vyhlášen v roce 1996, kdy ze školních kol postoupilo do regionálního kola 103 soutěžících. Od roku 1997 jsou regionální kola pořádána po celé republice a Karlovarský skřivánek tak povýšil na celostátní soutěž. Celkový počet účastníků všech školních kol v historii dnes čítá přes patnáct tisíc, krajských a regionálních kol se zúčastnilo kolem čtyř tisíc chlapců a děvčat a v celostátním kole se již předvedlo zhruba dva tisíce pět set soutěžících. V letošním 23. ročníku se celostátním kole utká celkem 160 soutěžících.

Posláním soutěže je umožnit talentovaným dětem veřejné vystoupení, které pro ně bude zajisté velkou zkušeností. Další cíl je inspirovat žáky k pokračování v hudebním vzdělávání a rozvíjet jejich zájem o něj.

4.1 Podmínky soutěže

System soutěže Karlovarský skřivánek je složený z více soutěžních kol. Žáci se nejprve zúčastní školních kol, ze kterých postupují do kol krajských a ti nejlepší postupují do celostátního kola konaného v Karlových Varech. Jedním z pravidel soutěže je, že výherci prvních míst z celostátního kola se následujícího ročníku Karlovarského skřivánka účastní v jiné než výherní kategorii. Každý rok jsou vyhlášeny čtyři kategorie, které jsou rozděleny podle věku a pěveckých zkušeností. Dvě kategorie jsou určené pro všechny děti bez ohledu na hudební a pěvecké vzdělání. V kategorii A1 jsou soutěžící ve věku 6 - 10 let a v kategorii B ve věku 11 - 15 let. Soutěžící, kteří se věnují zpěvu pod vedením pedagoga, patří do kategorie A2 ve věku 6 - 10 let a C ve věku 11 - 15 let. Kategorie C se rozděluje ještě na žáky, kteří se věnují studiu klasického zpěvu (C1) a žáky, kteří studují muzikál a populární píseň (C2). Každá kategorie má přesně vymezený časový limit, který je potřeba dodržet. V kategorii A1, A2, B a C2 je to maximálně sedm minut, v kategorii C1 devět minut. Každý soutěžící, bez ohledu na kategorii, zazpívá jednu píseň národní a jednu dle vlastního výběru. Kategorie C1 má přidanou třetí libovolnou píseň či árii dle vlastního výběru. Zlidovělá píseň je zde zařazena pro její jednoduchou formu a vhodnost pro

začínající zpěváky. Písně mohou soutěžící zpívat a cappella nebo s doprovodem maximálně dvou akustických nástrojů, případně hudebního podkladu. Soutěžící nezpívají s mikrofonem, kromě písně z oblasti populární hudby v kategorii C2, kde je jeho využití povinné. V porotě zasedají učitelé a pěvečtí odborníci, kteří posuzují nejen technické provedení a vhodnost výběru, ale i samotný přednes a přesvědčení v projevu soutěžícího.

Při slavnostním ceremoniálu, který zakončuje celý ročník, jsou předány ceny vítězům a vítěz každé kategorie přednese jednu píseň ze svého repertoáru.

4.2 K soutěži...

Zajímavé informace o soutěži si zájemce může přečíst v Almanachu, který byl vydán k patnáctému výročí Karlovarského skřivánka a v Karlovarském deníku, ve kterém je zmíněn téměř každý jeho ročník. Jubilejního 20. ročníku v roce 2015 se zúčastnilo téměř 150 soutěžících z celé České republiky. Předsedkyní poroty byla Brigita Šulcová a dalšími členy byli Jarmila Chaloupková, Eva Svobodová, Daniela Štěpánová-Šimůnková, František Drs³⁴ a Josef Štágr. Nejvíce ocenění napříč kategoriemi, a to včetně čestných uznání, získali soutěžící z jihomoravského kraje (jedno 1. místo, dvě 2. místa, tři 3. místa a tři čestná uznání). Dalšího ročníku v roce 2016 se zúčastnilo již 160 soutěžících. Nově byla přidána pátá kategorie, a to rozdělením kategorie C na zpěv klasický a muzikálové a populární písně. V porotě zasedli Brigita Šulcová jako předsedkyně, Jarmila Chaloupková, Daniela Štěpánová-Šimůnková, Blanka Morávková, Josef Štágr a Zbyněk Drda (kromě kategorie A1 a A2). Nejvíce ocenění obdržel jihomoravský kraj, a to 14 (jedno 1. místo, čtyři 2. místa, tři 3. místa a šest čestných uznání). V pořadí 22. ročníku v roce 2017 se zúčastnilo 179 soutěžících. I v tomto roce v porotě usedla Brigita Šulcová, Daniela Štěpánová-Šimůnková, Jarmila Chaloupková, Blanka Morávková, Josef Štágr a Jan Ježek³⁵. Nejvíce ocenění obdržel opět jihomoravský kraj, celkem 21 (čtyři 1. místa, dvě

---

³⁴ DRS FRANTIŠEK (* 21. 5. 1953, Kutná Hora) dirigent Opery Národního divadla, zakladatel kutnohorského festivalu Operní týden.

³⁵ JEŽEK JAN (*1957) operní, operetní a muzikálový pěvec, v roce 1999 získal Cenu Thálie za roli Freda v muzikálu Kiss Me Kate. V roce 2000 uvedl znovu do provozu přírodní divadlo v Lokti u Karlových Varů.

2. místa, šest 3. míst a devět čestných uznání). V letošním ročníku soutěžilo přes 150 účastníků, z nichž se třetina umístila nebo získala čestné uznání. Členy poroty byli Daniela Štěpánová-Šimůnková (předsedkyně), Jarmila Chaloupková, Blanka Morávková, Brigita Šulcová, Josef Štágr a Jan Ježek. Nejvyšší počet ocenění v roce 2018 získal jihomoravský kraj (šest 2. míst, pět 3. míst a tři čestná uznání).

I v této soutěži měla v roce 2016 ZUŠ V. Talicha svého zástupce, a sice Elišku Trojanovou. Soutěžila v kategorii C, která je určena žákům studujících zpěv pod vedením pedagoga s věkovým omezením 11 – 15 let. Eliška v soutěži sice neobdržela cenu, ale věřím, že ji to posunulo a svou lásku ke zpěvu nevzdává. Psychickou podporou jí při soutěži byla Martina Rajtmajerová, která je ředitelkou ZUŠ V. Talicha a své postřehy mi sdělila v rozhovoru, který je umístěn v poslední kapitole práce.

Karlovarského skřivánka zdobí také známá jména vítězů. Jednou z nich je Miroslava Lendělová-Kalousková, která se účastnila přímo nultého ročníku, ve kterém získala 1. místo. O rok déle, v 1. ročníku, získala třetí místo v kategorii B. V roce 1997 získala třetí místo v kategorii C, v roce 1998 druhé místo taktéž v kategorii C. Pěvecké soutěže jí otevřely cestu ke studiu konzervatoře v Plzni a později i ke studiu zpěvu a hudby se zaměřením na vzdělávání na Západočeské univerzitě v Plzni. Dnes se kromě vyučování zpěvu a hudby věnuje vystupování jako sólistka, působí v uskupení Trio Classic a je tajemnicí Karlovarského skřivánka. Dalším vítězem soutěže je Zbyněk Drda, který v roce 2000 získal 1. místo v kategorii C a v roce 2001 a 2002 místo 2. taktéž v kategorii C. Na 21. ročníku v roce 2016 usedl v porotě v kategorii B a C. Do povědomí veřejnosti se dostal díky výhře v televizní pěvecké soutěži v roce 2006.

Zájemci o účast v soutěži zasílají přihlášky elektronicky, pomocí formuláře uvedeného na webových stránkách Karlovarského skřivánka. Písemnou přihlášku potvrdí vysílající škola a zodpovídá tím za správnost zařazení soutěžícího do kategorie. V přihlášce zástupce vyplní kategorii soutěžícího, údaje o soutěžícím (jméno, adresu bydliště, datum narození), název a adresu školy, kraj, do kterého škola spadá a pedagoga soutěžícího. V sekci repertoár vyplní autora a název písně a způsob doprovodu. Pokud škola nemůže soutěžícímu poskytnout korepetitora, může se soutěžící doprovodit sám, popřípadě využít korepetitora poskytnutého soutěží Karlovarský skřivánek. Účastnický poplatek za soutěžícího činí 300 Kč, v případě využití korepetitora 400 Kč.

Společně s poplatkem soutěžící odevzdá písemnou přihlášku. Organizátor nabízí soutěžícím a jejich doprovodu možnost ubytování a stravování se.

Další velmi specifickou pěveckou soutěží je Písňová soutěž Bohuslava Martinů. Od ostatních se odlišuje například striktním rozdělením soutěžících do dívčích a chlapeckých kategorií.

5 PÍŠŇOVÁ SOUTĚŽ BOHUSLAVA MARTINŮ

Písňová soutěž Bohuslava Martinů je již od roku 2003 vyhlašována Gymnáziem a Hudební školou hl. m. Prahy za podpory Sdružení rodičů a přátel školy. Zúčastnit se jí mohou žáci základních uměleckých škol, studenti uměleckých škol a gymnázií či konzervatoří. Smyslem soutěže je zvýšit povědomí o písniích nejen českých skladatelů, ale i světových, zejména však o tvorbě Bohuslava Martinů. Letos na podzim se bude konat v pořadí již 16. ročník.

5.1 Podmínky soutěže

Soutěže se mohou účastnit žáci a studenti ve věku 10 - 20 let a jsou rozděleni do devíti kategorií. Do prvních dvou kategorií D – děvčata a D – chlapci, spadají žáci a žákyně ve věku 10 - 12 let. V kategorii I.A jsou dívky ve věku 12 - 14 let, v I.B ve věku 14 - 16 let a v kategorii I.C jsou chlapci ve věku 12 - 16 let. Všechny uvedené kategorie jsou jednokolové a repertoár se skládá z jedné národní písně, jedné povinné písně Bohuslava Martinů a jedné písně dle výběru soutěžícího. Mezi další kategorie patří kategorie II.A, ve které jsou studentky hudebních a základních uměleckých škol ve věku 16 - 20 let, v kategorii II.B studentky konzervatoří a hudebních gymnázií ve věku 16 - 20 let, v kategorii II.C – ZUŠ jsou studenti hudebních a základních uměleckých škol ve věku 16 - 20 let a v kategorii II.C – K studenti konzervatoří ve věku 16 - 20 let. Kategorie II.A, II.B a II.C jsou dvoukolové. V prvním kole soutěžící zpívají jednu národní píseň, jednu povinnou píseň Bohuslava Martinů a jednu píseň dle vlastního výběru. Ve druhém kole musí zaznít jedna píseň z období klasicismu, jedna z období romantismu a jedna libovolná píseň Bohuslava Martinů. Na rozdíl od ostatních soutěží, kde je zpravidla vyžadován neměnný repertoár, v této soutěži nelze ve druhém kole opakovat repertoár zpívaný v kole prvním. Pro všechny výše uvedené kategorie platí, že soutěžní repertoár je doprovázen klavírem a nelze na pozici písně dle vlastního výběru zařadit árie či duchovní hudbu komponovanou s varhanním doprovodem nebo muzikálové a populární písně. Soutěžící, kteří v minulém ročníku získali první cenu, nemohou soutěžit ve stejné kategorii.

Porota, která hodnotí nejen technické kvality, ale i vnější projev soutěžícího, je pětičlenná a je jmenována ředitelem Gymnázia a Hudební školy na základě návrhu umělecké a organizační rady soutěže. Uděluje 1. – 3. ceny ve všech kategoriích, dále cenu

NADACE ŽIVOT UMĚLCE pro nejlepšího účastníka soutěže, cenu Českého rozhlasu Vltava (pouze v kategorii II.A, II.B a II.C), cenu za interpretaci písně Bohuslava Martinů, cenu Festivalu Jarmily Novotné³⁶ (pro nejmladšího oceněného soutěžícího v I. kategorii), cenu Beno Blachuta³⁷ za interpretaci lidové písně (pouze kategorie II.A, II.B a II.C), cenu festivalu Nekonvenční žižkovský podzim, cenu Karla Hartiga³⁸ a cenu Zory Jehličkové³⁹. Soutěžící, který obdrží cenu Českého rozhlasu, získává možnost nahrát ve studiových podmínkách písňový repertoár dle vlastního výběru.

Na závěr celého ročníku soutěže se koná v koncertním sále Gymnázia a Hudební školy hl. m. Prahy slavnostní koncert vítězů.

5.2 K soutěži...

Pokud má budoucí účastník zájem zjistit, jaké pěvecké úrovně dosahují vítězové soutěže, může si poslechnout záznam koncertu vítězů několika ročníků Písňové soutěže Bohuslava Martinů, a to v archivu Českého rozhlasu Vltava v pořadu Slovo o hudbě. V nejednom z nich se objevuje Jaroslav Mrázek⁴⁰, zakladatel Písňové soutěže Bohuslava Martinů a její hlavní organizátor do roku 2017. Dle něj soutěž podporuje zájem o interpretaci umělých písní nejen českých, ale i zahraničních autorů a vyplňuje prázdný prostor mezi soutěžemi, které se zaměřují na muzikálové skladby a populární tvorbu. Požadavky soutěže odpovídají pěveckým dispozicím mladých zpěváků. Písňová tvorba je důležitá pro vývoj pěvců, skladby vyžadují určité technické zkušenosti a posouvají tak

---

³⁶ Festival Jarmily Novotné na zámku v Litni obnovuje povědomí o životě a díle této významné operní pěvkyně a podporuje mladé umělce.

³⁷ BLACHUT BENO (14. 6. 1913, Vítkovice - 10. 1. 1985, Praha) významný operní pěvec (tenor). Získal titul zasloužilý umělec a národní umělec.

³⁸ HARTIG KAREL (4. 5. 1833, Sedlčany – 12. 8. 1905, Praha) stavitel, vybudoval obec Žižkov a později zde byl zvolen starostou. Přispěl ke vzniku pěveckého spolku Hlahol, Umělecké besedy či Družstva Národního divadla.

³⁹ JEHLIČKOVÁ ZORA (*10. 5. 1950) operní pěvkyně (soprán), svého času sólistka Národního divadla, dnes pedagožka předávající své zkušenosti a umění mladším generacím.

⁴⁰ MRÁZEK JAROSLAV operní pěvec (tenor) a pedagog.

zpěvákovu úroveň. Písňová tvorba konkrétně Bohuslava Martinů je zajímavá technicky i hudebně a její rozsah plně vyhovuje věkovému rozmezí soutěžících, vzhledem k počtu napsaných písní a jejich postupně stoupající obtížnosti.

Za uplynulých patnáct let se počet soutěžících mnohonásobně zvýšil. V prvním ročníku, konaném v roce 2003, soutěžilo sedmdesát zpěváků ve dvou kategoriích (I. kategorie 10 - 15 let, II. kategorie 16 - 20 let), které byly dále rozděleny podle pohlaví na dívky a chlapce. V odborné porotě zasedli Václava Duchoslavová, Jarmila Janíčková, Věra Žilová, Jindřich Schmalz a předsedou poroty byl Richard Novák⁴¹. Ve druhém ročníku byla přidána soutěžní kategorie II.C, která oddělovala chlapce a dívky studující konzervatoře a hudební gymnázia. Porota tohoto ročníku zůstala stejná, předsedou poroty byl Dalibor Jedlička. Pátý ročník soutěže byl obohacen o další kategorii, a to rozdělením dívčí kategorie I.A na mladší a starší soutěžící. Předsedkyní poroty byla Soňa Červená⁴², dalšími členy byli Jarmila Janíčková, Václava Duchoslavová⁴³, Renata Pechancová, Jiří Kotouč, Jindřich Schmalz a Zdeněk Šmukař. Vzhledem ke každoročnímu navyšujícímu se počtu soutěžících, byla od 6. ročníku zavedena zvláštní porota pro první a druhou kategorii. V roce 2009 byla připojena kategorie D, do které spadají dívky a chlapci ve věku 10 - 12 let. Jubilejního 10. ročníku se zúčastnilo bez mála 200 soutěžících. V porotě pro první kategorii zasedli Eva Matoušková, Markéta Džuneva, Renata Pechancová a Karel Nedoma. Post předsedkyně poroty obsadila Ivana Lukášová⁴⁴. Součástí poroty pro druhou kategorii byli Jarmila Janíčková, Václava Duchoslavová, Jitka Soběhartová, Miroslav Urbánek a předsedou poroty byl Zdeněk Šmukař⁴⁵. V kategorii D porota udělila celkem pět 1. míst, osm 2. míst, osm 3. míst a šest čestných uznání. V kategorii I.A porota udělila tři 1. místa, tři 2. místa, osm 3. míst a devět čestných uznání. V kategorii I.B byla udělena

---

⁴¹ NOVÁK RICHARD (*2. 10. 1931, Rozseč) skladatel, varhaník a operní pěvec (bas).

⁴² ČERVENÁ SOŇA (*9. 9. 1925, Praha) uznávaná operní pěvkyně (mezzosoprán, alt) a herečka. Pravnučka výrobce a vynálezce žesťových nástrojů V. F. Červeného.

⁴³ DUCHOSLAVOVÁ VÁCLAVA – pěvecká pedagožka.

⁴⁴ LUKÁŠOVÁ IVANA – ředitelka ZUŠ Vysoké Mýto.

⁴⁵ ŠMUKAŘ ZDENĚK (*19. 10. 1951) pěvecký pedagog, vedoucí pěvecké katedry JAMU v Brně.

dvě 1. místa, čtyři 2. místa a dvě 3. místa. Čestných uznání bylo uděleno devět. V kategorii I.C porota udělila čtyři 1. místa, šest 2. míst, čtyři 3. místa a dvě čestná uznání. Porota hodnotící II. kategorii udělila v kategorii II.A jedno 1 místo, dvě 2. místa, tři 3. místa a šest čestných uznání. V kategorii II.B udělila jedno 1. místo, tři 2. místa, dvě 3. místa a tři čestná uznání. V chlapecké kategorii II.C bylo uděleno jedno 1. místo, dvě 2. místa, tři 3. místa a dvě čestná uznání. 13. ročník přinesl opět rozšíření kategorií. Věkově nejnižší kategorie D byla rozdělena podle pohlaví po vzoru ostatních kategorií. Další změnou je rozšíření chlapecké kategorie II.C na II.C - ZUŠ a II.C - K. 15. ročníku v roce 2017 se zúčastnilo již přes 200 soutěžících. V porotě pro kategorie D – děvčata, D – chlapci, I.A, I.B a I.C zasedli Václava Duchoslavová (předsedkyně poroty), Jiřina Marková, Stanislava Blažíčková, Karel Nedoma a Mario Kudela. V kategorii D – děvčata rozdali celkem dvě 1. místa, tři 2. místa, pět 3. míst a osm čestných uznání. V kategorii D – chlapci se na 1. místě umístil jeden soutěžící, dva na 2. místě, dva na 3. místě a pět jich získalo čestná uznání. V kategorii I.A porota udělila dvě 1. místa, dvě 2. místa, sedm 3. míst a šest čestných uznání. V kategorii I.B nebylo uděleno 1. místo. Druhá místa byla rozdána tři, třetí čtyři a čestná uznání taktéž tři. V kategorii I.C porota udělila dvě 1. místa, dvě 2. místa, tři 3. místa a tři čestná uznání. Porota pro kategorie II.A, II.B, II.C – ZUŠ a II.C - K byla tvořena Annou Hlavenkovou, Jítkou Soběhartovou⁴⁶, Jarmilou Janíčkovou, Peterem Herrmannem a předsedkyní poroty Emílií Sadloňovou⁴⁷. V kategorii II.A porota udělila jedno 1. místo, dvě 2. místa, dvě 3. místa a dvě čestná uznání. V kategorii II.B udělila jedno 1. místo, dvě 2. místa, jedno 3. místo a tři čestná uznání. V kategorii II.C – ZUŠ bylo uděleno jedno 1. místo, tři 2. místa, tři 3. místa, jedno čestné uznání a v kategorii II.C – K bylo uděleno taktéž jedno 1. místo, dvě 2. místa, jedno 3. místo a dvě čestná uznání.

Žákyně Základní umělecké školy Václava Talicha Beroun, Adéla Řehořová, předvedla výborný výkon i v Písňové soutěži Bohuslava Martinů. Zúčastnila se posledního ročníku, který proběhl v roce 2017 a obsadila 1. místo v kategorii D – děvčata. Rozhovor s její pedagožkou Renée Nachtigallovou je taktéž v poslední kapitole práce.

---

⁴⁶ SOBĚHARTOVÁ JITKA (*28. 6. 1950, Praha) operní pěvkyně (soprán), hostovala v Opeře Národního divadla.

⁴⁷ SADLOŇOVÁ EMÍLIE – pěvecká pedagožka, působící na Konzervatoři Žilina (Slovensko)

Každá soutěžní kategorie má stanovené povinné písně, jejichž autorem je Bohuslav Martinů. Soutěžící z kategorie D a všech prvních kategorií volí pouze jednu z níže uvedených písní. Soutěžící patřící do druhých kategorií volí dvě písně, vzhledem k dvoukolovému postupu.

Povinné písně Bohuslava Martinů

Kategorie D: Kvočna nebo Kuře (Dětské písně), nebo Rozmarýn, nebo Otevření slovečkem (Písničky na jednu stránku)

Kategorie I.A: Veselá dievča (Nový Špalíček), nebo Rosička (Písničky na jednu stránku), nebo Touha (Nový Špalíček)

Kategorie I.B: Hlásný, nebo Tajná láska (Písničky na dvě stránky), nebo U maměnky (Písničky na jednu stránku)

Kategorie I.C: Chodníček (Písničky na jednu stránku), nebo Vysoká veža (Nový Špalíček), nebo Ej, poznať je to, poznať (Nové slovenské písně)

Kategorie II.A: Koleda milostná (samostatně vydané), nebo Spoza čiernej hory (Nové slovenské písně), nebo Koníčky na ouhoře (Čtyři písně)

Kategorie II.B: Ukolébavka (Dvě písně na texty negerské poezie), nebo Povedz že mi, povedz (Nové slovenské písně), nebo Zvolenovci chlapani (Písničky na dvě stránky)

Kategorie II.C: (ZUŠ, K) Smutný milý, nebo Zvědavá dievča (Nový Špalíček), nebo Ej, poznať je to, poznať (Nové slovenské písně)

Žáci a studenti, mající zájem o účast v soutěži, přihlašuje jejich pedagog pomocí elektronického formuláře na webových stránkách Písňové soutěže Bohuslava Martinů. V sekci přihlášky vybere zástupce soutěžícího příslušnou kategorii. Zobrazí se počet volných míst a počet přijatých přihlášek. Do příslušného formuláře vyplní osobní data soutěžícího, školu, ze které je soutěžící vyslán, repertoár, žádost o klavírní spolupráci, pokud ji využije, jméno doprovodné osoby, je-li soutěžící mladší 18 let a zaplatí registrační poplatek. Ten činí u jednokolových kategorií 400 Kč a dvoukolových 600 Kč. Zasílá se na účet uvedený v přihlášce. V případě využití výše zmíněné klavírní

spolupráce je zapotřebí přiložit notový materiál v příslušném formátu a odeslat ho společně s přihláškou. Mezní termín odeslání je koncem května. Soutěžícím je možné zajistit stravování během soutěže ve školní jídelně Gymnázia a Hudební školy hl. m. Prahy, popřípadě ubytování nedaleko místa konání soutěže.

Následující soutěž, kterou zaštiťuje ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, patří počtem soutěžících mezi nejrozsáhlejší soutěže v České republice.

6 PĚVECKÁ SOUTĚŽ MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Plošně nejrozšířenější pěvecká soutěž je vyhlašována Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, konkrétně odborem předškolního, základního, základního uměleckého a speciálního vzdělávání. Soutěž má celostátní dosah a je určena pro žáky základních uměleckých škol vzdělávajících se v oboru sólový zpěv. Vychází z Rámcově vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání a svým obsahem tak koresponduje s úrovní žáka, které by měl v daném ročníku dosáhnout. Podmínky soutěže určuje Ústřední umělecká rada Základních uměleckých škol, jakožto i veškerou organizaci. Cílem soutěže je vedení žáků, jejich rozvoj v hudebním oboru a poskytnutí srovnání výstupů jejich studia na celostátní úrovni. Soutěž začíná školními koly, ze kterých soutěžící postupují do kol okresních a následně krajských. Ti nejúspěšnější soutěží v kole ústředním. Pěvecká soutěž má dlouholetou tradici, letos se koná již 51. ročník. Finanční podporu soutěže zajišťuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

6.1 Podmínky soutěže

Jedním z hlavních vymezení soutěže je její uzavřenost. Soutěže se mohou účastnit pouze žáci základních uměleckých škol ve věkovém rozhraní od šesti do dvaceti šesti let. Dělí se na tři kategorie (dívky a chlapci do 14 let, dívky od 15 do 26 let a chlapci od 15 do 26 let), které jsou dále rozfázované do dvanácti kategorií dle věku účastníků. Do nulté kategorie spadají soutěžící dosahující deseti let a mladší, v I. kategorii jsou žáci ve věku 11 let, ve II. kategorii jsou žáci ve věku 12 let, ve III. kategorii jsou žáci ve věku 13 let. Ve výše uvedených kategoriích je stanoven časový limit na 2 - 4 minuty. Do IV. kategorie jsou řazeni žáci ve věku 14 let, do V. kategorie žáci ve věku 15 let, v VI. kategorii se nachází žáci ve věku 16 let. Časový limit výše uvedených kategorií je stanoven na 4 - 6 minut. V VII. kategorii je určen časový limit 5 - 7 minut a věk žáků je 17 let. V VIII. kategorii jsou žáci ve věku 18 let s časovým limitem 8 - 10 minut, v IX. kategorii ve věku 19 a 20 let se stejným časovým limitem. Do X. kategorie jsou řazeni soutěžící ve věku 21 - 23 let s časovým limitem 8 - 12 minut a do XI. kategorie soutěžící ve věku 24 - 26 let s časovým limitem taktéž 8 - 12 minut. Pro správné zařazení do kategorie je rozhodující věk soutěžícího v roce konání soutěže. Repertoár 0. - III. kategorie je složený z jedné lidové písně a libovolných vokálních skladeb, za dodržení časového limitu. Ve IV. - VII. kategorii musí zaznít lidová a umělá píseň a libovolné vokální skladby, za

dodržení časového limitu. V VIII. - XI. kategorii soutěžící zpívají jednu lidovou píseň, árii z období baroka nebo klasicismu, árii z období romantismu a umělou píseň z období 20. a 21. století (může být zvolena skladba z klasického muzikálu). V časové tísni může soutěžící vynechat skladbu z jednoho období, nesmí však zaznít dvě skladby ze stejného období a nelze vynechat lidovou píseň. Skladby soutěžící provádějí z paměti a za doprovodu klavíru, či jiného akustického nástroje. Doprovod elektronickými hudebními nástroji nebo za pomoci hudebních nosičů není přípustný. Nultá, první a druhá kategorie nepostupuje do ústředního kola.

Porota složená z českých pedagogů hudebních a základních uměleckých škol hodnotí pěveckou techniku, vhodnost repertoáru a dramaturgické provedení vystoupení. Bere ohled na hlasové dispozice a věk soutěžícího. Vystoupení soutěžícího je posuzováno porotou jako celek, proto se kvalita hudebního doprovodu může promítnout v jeho hodnocení. Uděluje se 1. – 3. cena, čestné uznání I. a II. stupně a může být také udělena zvláštní cena poroty.

Soutěž je dobrovolná a je tak na uvážení samotného žáka, na zodpovědnosti pedagoga, zdali se chce soutěže zúčastnit. Soutěžícím nesmí být student středních a vysokých uměleckých škol. V případě, že je soutěžící žákem více základních uměleckých škol stejného oboru, lze jej do soutěže přihlásit pouze jednou.

6.2 Elektronická organizace soutěží ZUŠ

Velkou změnou oproti minulým ročníkům je přechod z klasického papírového zpracování na elektronický systém organizace (dále jen EOS). Zkušební provoz tohoto systému proběhl již v roce 2017, kdy se veškeré informace zaznamenávaly papírovou formou, ale i elektronickou. Od roku 2018 je systém plně funkční a umožňuje okamžitou a přesnou evidenci přihlášených soutěžících. Elektronická přihláška, která je součástí systému, shromažďuje data o účastníkovi. Jsou zde uvedeny nejen jeho osobní údaje, ale také jeho postup jednotlivými koly. Ředitel školy tak může průběžně sledovat postup žáků účastnících se soutěže.

6.2.1 Postup přihlášení do soutěže

Technické pokroky dnešní doby jsou uplatňovány i ve školství, proto již téměř většina základních uměleckých škol vede své žáky pomocí elektronických evidencí žáků.

K tomu slouží program Klasifikace a IZUŠ. Vyučující skrze tyto programy přihlašuje žáky do soutěže. V přihlášce jsou údaje o soutěžícím, tzn. jméno a příjmení žáka, rok narození a základní, střední nebo vysoká škola, kterou momentálně navštěvuje. Systém sám vyhodnotí kategorii, do které soutěžící spadá. Dále pedagog zapíše repertoár - jméno a příjmení autora, přesný název skladby, jejích částí nebo vět a uvede délku každé skladby v minutách a sekundách, kterou zpracuje a vyhodnotí tak celkovou časovou náročnost vystoupení. Vyučující do přihlášky vyplní své osobní údaje (jméno, příjmení, kontaktní telefon) a jméno a příjmení ředitele školy. Po odeslání přihlášky obdrží ředitel školy e mail, kterým potvrdí její závaznost. Každá přihláška je při postupu soutěžícího do dalšího kola automaticky zasílána pořadateli tohoto kola. Přihlášku není potřeba tisknout ani podepisovat. Data jsou automaticky uložena v systému a je možné je později opravovat.

6.2.2 Hodnocení

Jako u všech soutěží i v této vykonává hodnocení soutěžících odborná porota, složená z 5 – 7 členů. V okresním a krajském kole je jmenována ředitelem pořádající školy, v ústředním kole ministerstvem. Porotce nesmí jakýmkoliv způsobem ovlivňovat rozhodnutí ostatních členů poroty při hodnocení výkonu soutěžících, a to v průběhu vystoupení nebo před odevzdáním bodovacích lístků. V případě, že v porotě zasedne pedagog, jehož žáci nebo příbuzní jsou účastníky soutěže, nemá právo jejich výkon hodnotit slovně nebo bodově. Výjimkou je školní kolo. V krajském a ústředním kole neboduje pedagog žáky, kteří navštěvují školu, v níž vyučuje. Za dodržení pravidel soutěže zodpovídá tajemník poroty.

Bodovací systém má přesně určenou stupnici, kterou musí porotci respektovat. Rozdělení je následující: 1. cenu získá soutěžící s 21 – 25 body, 2. cenu s 18 – 20,99 body, 3. cenu s 15 – 17,99 body, čestné uznání I. stupně s 13 – 14,99 body, čestné uznání II. stupně s 11 – 12, 99 body a diplom za účast obdrží soutěžící s méně než 11 body. Hranice pro postup soutěžícího do vyššího kola je 21 bodů. Body porotci zapisují do bodovací tabulky, kterou vygeneruje systém EOS. Obsahuje soutěžní kategorii, věkovou kategorii, jméno a příjmení soutěžícího, základní uměleckou školu, za kterou soutěží a počet bodů od porotců. V této části tabulky má každý porotce sloupec označený svým jménem, do kterého zapisuje body dle vlastního zhodnocení výkonu soutěžícího. Tyto hodnoty vloží tajemník poroty do systému, který následně vyhodnotí součet všech bodů a jejich průměr, podle kterého udělí ceny. Protože ne vždy musí bezpodmínečně postoupit

každý žák, který obsadil 1. místo, doplní tajemník do tabulky postupy soutěží do dalších kol, na kterých se shodla porota.

6.2.3 Katalog soutěží

Dalším významným zjednodušením celé organizace je katalog soutěží, ve kterém každý porotce jasně vidí jaký soutěží je na řadě, jaké písně bude interpretovat a kdo jej vyučuje. Konkrétně jsou v tomto seznamu uvedeny věkové a soutěžní kategorie, jméno a příjmení soutěže, základní umělecká škola soutěže a jeho vyučující, celková délka vystoupení a repertoár soutěže. Každý porotce obdrží vytištěnou verzi, do které si případně může dělat poznámky o výkonu soutěže.

6.2.4 Nastavení soutěžního kola

Důležitým posunem celé organizace je umožnění osobě, která získá oprávnění od Ústřední umělecké rady nebo Krajské umělecké rady, vytvořit v systému EOS nastavení příslušného kola. V tomto nastavení nejprve zvolí, o jakou se jedná soutěž, tzn. Sóló a komorní zpěv a zdali je nastavení platné pro všechny kategorie, nebo jen pro určité. Další položkou je typ kola (školní, okresní, krajské nebo ústřední), okres, ve kterém se soutěžní kolo koná, základní uměleckou školu, která kolo pořádá a místo jejího konání. Důležitou částí je zvolení data a času konání kola a uzávěrka přihlášek. Školní kola musela proběhnout do konce února, krajská do konce března a ústřední kolo je stanovené na konec dubna (platí pro soutěž konanou v roce 2018). Další možností je nastavení data zveřejnění harmonogramu soutěže a výsledkové listiny. Pokud není datum stanoveno, harmonogram bude zveřejňován v průběhu jeho tvoření a výsledková listina den po skončení soutěžního kola. Díky nastavení začátku a konce příslušného kola systém vyhodnotí harmonogram soutěží od nejnižší kategorie po nejvyšší a spočítá časovou rezervu. Osoba, která se v příslušném kole stará o jeho nastavení, vloží do harmonogramu potřebné přestávky a vytvoří tak jednotlivé bloky.

6.2.5 Diplomy

Velkým přínosem pro zjednodušení celkové organizace a její urychlení je možnost tisku diplomů přímo z programu EOS. V systému jsou nahrány návrhy diplomů. Pokud chce organizátor kola použít vlastní, popřípadě ten poskytnutý jen obohatit, například o logo své školy, vloží jej do nastavení soutěžního kola v příslušném rozlišení. Po vložení

výsledků do příslušných tabulek systém podle vyhodnoceného umístění vytvoří diplomy, které tajemník, či jiná pověřená osoba pouze vytiskne.

6.2.6 Ochrana dat

Celý systém EOS pracuje s osobními daty žáků i pedagogů. Úřad pro ochranu osobních údajů jasně školám nastavuje, jakým způsobem jsou povinni s daty nakládat nejen u pedagogů, ale samozřejmě i žáků. S novým nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 216/679, nastane změna k 25. 5. 2018. General Data Protection Regulation, zkráceně GDPR, ještě více zpřísňuje dosavadní nařízení. Mezi osobní data patří jméno, příjmení, věk, pohlaví, ale i fotodokumentace osoby. Samozřejmostí všech soutěží je vyžádání písemného souhlasu s pořizováním fotografických či audiovizuálních záznamů, podepsané zákonným zástupcem dítěte. Dle nového nařízení si však nejen zákonný zástupce, ale i samotný žák (od věku 13 let) může kdykoliv souhlas rozmyslet a požádat organizátory, aby fotografie ze soutěže, které umístili např. na její webové stránky, odebrali. Informace, které jsou v tuto chvíli běžně dostupné (jméno, příjmení, věk, adresa vysílající školy a umístění soutěže), budou v budoucnu jen těžko dohledatelné.

6.3 Příklad z praxe 2018: Školní kolo

Prvním výběrem žáků do soutěží jsou školní kola. Pokud se základní umělecká škola rozhodne nepořádat školní kolo, zúčastní se žáci přihlášení pedagogem příslušného okresního kola, které slučuje několik základních uměleckých škol. Školní kola letošního ročníku soutěže probíhala během ledna a února a pořádalo je celkem 141 základních uměleckých škol. V ZUŠ V. Talicha Beroun školní kolo neproběhlo a uskutečnilo se zde až kolo okresní.

6.4 Příklad z praxe 2018: Okresní kolo v ZUŠ V. Talicha Beroun

Jedno z mnoha okresní kol pěvecké soutěže sólových zpěváků proběhlo v berounské základní umělecké škole 28. 2. 2018. Soutěžilo zde 15 žáků, 9 ze ZUŠ V. Talicha Beroun a 6 ze ZUŠ Josefa Slavíka Hořovice. V prvním bloku se první soutěžní kategorie, tzn. dívky a chlapci do 14 let, zúčastnilo 6 soutěžících, z toho 4 v nulté kategorii a 2 v první kategorii. Ve druhém bloku se první soutěžní kategorie zúčastnili ve III. kategorii 4 soutěžící a ve IV. kategorii 2 soutěžící. Ve třetím bloku, v soutěžní

kategorii dívky od 15 let a starší, soutěžila v VII. kategorii 1 soutěžící. Do IX. kategorie byla přihlášena také jedna soutěžící, která však byla v čase konání soutěže nemocná. Ve třetí soutěžní kategorii pro chlapce od 15 let a starší soutěžili v V. kategorii 2 soutěžící. Dle výsledkové listiny porota udělila celkem třináct 1. míst a dvě 2. místa. Do krajského kola postoupilo celkem 10 soutěžících, z toho 7 ze ZUŠ V. Talicha Beroun.

Soutěžící posuzovali pedagogové ze základních uměleckých škol v Berouně, Hořovicích a ze soukromé základní umělecké školy v Králově Dvoře. Předsedkyní poroty byla Kristýna Fílová z Pražského filharmonického sboru. Členy poroty byli Renée Nachtigallová, Andrej Beneš, Barbora Janečková, Věra Hamerníková a tajemníkem byl Jaroslav Krasničan.

Díky veřejnému průběhu všech kol soutěže, jsem se toho okresního v Berouně mohla zúčastnit i já. Všichni účastníci měli sraz ráno v osm hodin. Od půl deváté probíhala porada porotců, kde byli seznámeni se způsobem hodnocení a s bodovacím systémem. V devět hodin proběhlo samotné zahájení okresního kola ředitelkou školy Martinou Rajtmajerovou, která všechny zúčastněné srdečně přivítala, představila členy poroty a soutěžícím popřála mnoho štěstí. Tajemník poroty vždy uvedl soutěžícího a sdělil, jaké skladby uslyšíme. Během vystoupení dohlížel na dodržení časového limitu. Po každém bloku si porotci vzájemně sdělili, kolika body ohodnotili jednotlivá vystoupení a poradili se, kterému soutěžícímu udělí postup do krajského kola. Při hodnocení brali ohled na nachlazení některých soutěžících a na právě probíhající mutaci u chlapce soutěžícího v V. kategorii. Výkony soutěžících byly v jednotlivých kategoriích poměrně vyvážené, hodnocení porotců bylo spravedlivé a celková organizace měla velmi dobrou úroveň.

6.5 Příklad z praxe: Krajské kolo

Krajská kola proběhla ve všech 14 krajích České republiky. Soutěžící z okresního kola konaného v ZUŠ V. Talicha v Berouně postoupili do krajského kola pořádaného ZUŠ Benátky nad Jizerou. Kolo proběhlo ve dnech 21. a 22. března 2018 a zúčastnilo se ho celkem 139 soutěžících v oboru Sólový zpěv. Ze ZUŠ V. Talicha se účastnilo celkem 6 soutěžících, kteří obdrželi dvě 2. místa a tři čestná uznání. V porotě usedli Bohdan

Petrovič⁴⁸ (předseda poroty), Eva Štruplová, Lucie Laubová, Radka Rubešová, Jaroslav Mrázek a tajemníkem poroty byl Milan Kolář. Do ústředního kola postoupilo ze všech kategorií celkem 10 soutěžících.

6.6 Ústřední kolo

Vyvrcholením celé této pěvecké soutěže je ústřední kolo. Jeho organizátorem je Základní umělecká škola Turnov. Kolo proběhne ve dnech 27. – 29. dubna 2018 v koncertním sále školy a ve velkém sále KC Střelnice Turnov. Rozpočet poskytnutý Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy činí 125.000 Kč. Celkový rozpočet soutěže včetně vyplacení cestovného je odhadnut na zhruba 389.000 Kč. Z těchto důvodů je nastaven účastnický poplatek za soutěžícího na 1.000 Kč. Platbu provádí škola vysílající soutěžícího na účet uvedený v systému EOS, potvrzení o jejím přijetí obdrží pověřená osoba při prezenci soutěžících. Ta musí proběhnout nejméně hodinu před vystoupením soutěžícího. Pro vyplacení cestovného je zapotřebí předložit jednosměrné jízdenky nebo vyplnit formulář pro řidiče osobního automobilu v hodnotě jízdenky z místa školy soutěžícího do Turnova. Formulář je k nalezení na stránkách ZUŠ Turnov. Organizátor nabízí možnost ubytování soutěžících a jejich doprovodů, které si škola sama objednává a hradí na své náklady. Slavnostní koncert vítězů proběhne 29. dubna 2018 od 10 h v Městském divadle Turnov.

Vzhledem k vysokému počtu soutěžících probíhá ústřední kolo na dvou místech. V koncertním sále ZUŠ Turnov soutěží III., IV., V. a VI. věková kategorie. Zde je předsedou odborné poroty Karel Hegner⁴⁹, dalšími členy jsou Dana Fučíková, Eva Lédlová, Karel Nedoma, Jaroslav Mrázek a tajemníkem je Antonín Prais. Porota bude hodnotit výkon 50 soutěžících. Nejvyšší zastoupení s počtem 18 soutěžících je ve III. kategorii, nejvíce soutěžících je z moravskoslezského, jihomoravského a karlovarského kraje. Kategorie VII., VIII., IX., X. a XI. probíhá ve velkém sále KC Střelnice v Turnově.

---

⁴⁸ PETROVIČ BOHDAN – operní pěvec, pedagog.

⁴⁹ HEGNER KAREL – pedagog JAMU v Brně, nahrál několik desek s lidovými písněmi a koledami.

Předsedou poroty je Miroslav Urbánek⁵⁰, dalšími členy jsou Stanislava Blažíčková, Ludmila Kotnauerová⁵¹, Jan Kyselák⁵², Ivana Zámečnicková a tajemník poroty Daniela Nechutná. Porota bude hodnotit výkon 71 soutěžících. Nejvyšší zastoupení s počtem 15 soutěžících je v IX. dívčí kategorii, nejvíce soutěžících je z Prahy, moravskoslezského a jihomoravského kraje.

Po ukončení celé soutěže vydá předseda poroty ústředního kola společně s předsedou Ústřední umělecké rady zhodnocení průběhu soutěže pro zlepšení výkonu pedagogů a žáků do příštích let. Toto hodnocení organizátor předá vyhlašovateli soutěže, případně dalším zájemcům.

---

⁵⁰ UTBÁNEK MIROSLAV – operní pěvec a pedagog. Kromě opery se věnuje oratorní tvorbě, černošským spirituálům či jazzovým standardům.

⁵¹ KOTNAUEROVÁ LUDMILA – pedagožka klasického zpěvu na Konzervatoři Plzeň, držitelka ocenění Nejlepší pedagog ZUŠ v České republice (v roce 1982).

⁵² KYSELÁK JAN (*23. 6. 1949, Brno) hudební režisér a pedagog (hlasová výchova a sólový zpěv).

7 ROZHOVORY

Pro získání přesnějších informací o soutěžích jsem provedla rozhovory s pedagožkou ZUŠ V. Talicha Renée Nachtigallovou, jejíž žákyně se účastnila Duškovy soutěže hudební mládeže ve zpěvu a Písňové soutěže Bohuslava Martinů. O Karlovarském skřivánkovi jsem pohovořila s ředitelkou ZUŠ V. Talicha Martinou Rajtmajerovou, která jela na soutěž podpořit žákyni školy.

Rozhovor⁵³ s paní Renée Nachtigallovou o Duškově soutěži hudební mládeže ve zpěvu (v rozhovoru hodnotí 37. ročník soutěže, který proběhl v roce 2017)

1. Co je podle Vás hlavním přínosem soutěže?

Dušková soutěž je podle mého názoru přínosná už svým zaměřením – vyžaduje repertoár skladatelů 18. století, kde je vedle Wolfganga Amadea Mozarta zastoupena řada vynikajících českých skladatelů, dnes mladou generací poměrně opomíjených. Další přínos vidím v tom, že interpretace hudby 18. století vyžaduje znalost stylu těchto děl a velkou „hlasovou kázeň“.

2. Na co se s Vašimi žáky před vystoupením zaměřujete v jejich přípravě?

Nejprve na zklidnění dechu, pak na důkladné rozezpívání a hlavně na psychické uvolnění soutěžících.

3. Co zaručuje klidný průběh soutěže? Jaké jsou podmínky?

Klidný průběh soutěže je ovlivněn řadou faktorů. U jednotlivých soutěžících je to především jejich připravenost a také sebedůvěra. Co může ovlivnit organizátor, je dostatečné zázemí - to je místnost s klavírem na rozezpívání, fungující časový harmonogram, možnost alespoň minimálního občerstvení a hlavně prostor s odpovídající akustikou a klavírem pro vlastní soutěž.

---

⁵³ Rozhovor proběhl 16. 4. 2018.

4. Jaké jsou Vaše zkušenosti s organizací soutěže?

Co se posledního ročníku Duškovy soutěže týče, po organizační stránce úplně dokonale zvládnutá nebyla. Prostory pro rozezpívání jsme měli, ale komunikace s pořádající Mozartovou obcí a hostitelskou AMU příliš nefungovala, takže cesta k soutěžní místnosti ze zkušeben byla značně komplikovaná. Ideálně nebyl vyřešen ani časový harmonogram.

5. Jaké jsou Vaše zkušenosti se soutěžním prostorem?

Prostor, ve kterém se soutěžilo, nebyl úplně ideální pro publikum, ale akusticky celkem vyhovující.

6. Jaké jsou Vaše zkušenosti se žáky? (Domácí příprava před soutěží, jejich chování na soutěži – mají trému, jak prožívají výhru/prohru?)

V Duškově soutěži jsem měla jen jednu žákyni, která je navíc velmi talentovaná i pečlivá, takže na její přípravu si opravdu nemohu ztěžovat. S trémou ale bojujeme stále. Například na Duškově soutěži jsme díky časovému harmonogramu měli mezi prezentací a soutěžním vystoupením více než dvě hodiny času. Tak jsem vzala Adélku na procházku po Starém Městě a na prohlídku chrámu sv. Mikuláše. Myslím, že jí to pomohlo.

7. Byla jste spokojena s hodnocením poroty? (v porotě: Roman Janál, Brigita Šulcová, Daniela Štěpánová, Ivan Pařík a Marie Schmalhofer)

Porota byla podle mého názoru naprosto objektivní a profesionální

8. Byla jste spokojena s výběrem repertoáru Vašich žáků? Spolupodíleli se na výběru skladeb

Výběr skladeb na soutěž je vždycky velmi důležitý. Jednak musím respektovat požadavky, dané soutěžním řádem, ale v žádném případě nechci opomíjet vkus a dispozice jednotlivých žáků. Oni jsou tím, kdo skladby reprodukuje a pokud se v nich sami dobře necítí, musí to být na výsledku znát. Takže u nás výběr repertoáru probíhá tak, že přijdu s nějakými návrhy a pak společně vybereme to nejvhodnější. Co se skladeb na Duškově soutěži týče, myslím, že byl šťastný.

Rozhovor⁵⁴ s paní ředitelkou Martinou Rajtmajerovou o soutěži Karlovarský skřivánek (v rozhovoru hodnotí 21. ročník soutěže, který proběhl v roce 2016)

1. Co je podle Vás hlavním přínosem soutěže?

Zcela jistě umožní talentovaným dětem a mládeži porovnat svoje schopnosti v celorepublikovém měřítku. Soutěž MŠMT probíhá vždy jednou za 3 roky což je poměrně dlouhá doba, zatímco tato soutěž je každoroční.

2. Co zaručuje klidný průběh soutěže? Jaké jsou potřeba podmínky?

Soutěž má již tradici a s tou se váží i zkušenosti organizátorů...byla jsem přítomna celorepublikového kola v Karlových Varech, kde bylo pamatováno na zázemí účinkujících, tzn. od harmonogramů soutěže přes učebny pro rozezpívání až po drobné občerstvení. Celá soutěž probíhala v příjemném prostředí koncertního sálu.

3. Jaké jsou Vaše zkušenosti s organizací soutěže?

Osobně se znám se současnou organizátorkou soutěže p. M. Lendělovou a z vlastní zkušenosti vím, že za organizací jakékoliv soutěže je obrovské množství mravenčí práce a ne vždy to soutěžící a veřejnost dokáže uznat.

---

⁵⁴ Rozhovor proběhl 16. 4. 2018.

4. Jaké jsou Vaše zkušenosti se soutěžním prostorem?

Celá soutěž probíhá v příjemném prostředí školy.

5. Jaké jsou Vaše zkušenosti se žáky? (Domácí příprava před soutěží, jejich chování na soutěži – mají trému, jak prožívají výhru/prohru?)

Na soutěži soutěžila žákyně naší školy, kterou učí kolegyně. Zároveň mám ale Elišku ve sboru a vím, že je velmi pečlivá a šikovná zároveň. Rychle se učí a dobře si pamatuje texty, je zvyklá zpívat, není příliš velký trémista.

6. Byla jste spokojena s hodnocením poroty? (v porotě: Brigita Šulcová, Jarmila Chaloupková, Daniela Štěpánová-Šimůnková, Blanka Morávková, Josef Štágr a Zbyněk Drda)

Shodou okolností byla Eliška snad 3 týdny před touto soutěží na sborové soutěži, kde zpívala sólo a sbor dostal zvláštní cenu poroty právě za tuto skladbu. Na rozborovém semináři byla naší přední hlasovou poradkyní velmi pochválená, takže to, že se neumístila tady, bylo trochu zklamání. Ale velká zkušenost.

7. Jakou roli podle Vás hraje výběr repertoáru? Myslíte si, že by jej měl primárně vybírat jen pedagog, nebo by na tom měl mít žák svůj podíl?

Repertoár je aflou omegou...špatně zvolený repertoár ovlivní výkon žáka a v důsledku i samotné hodnocení. Nejde jen o skladbu jako takovou a je fajn, když se materiál žákovi líbí a učí se ho rád. Daleko důležitější je vhodnost skladby z pohledu hlasového rozsahu, technické schopnosti žáka, vyspělosti atd. A to je právě ten pedagogický um, správně vybrat na základě zkušenosti a vzbudit při tom v žákovi zvědavost a touhu se skladby učit.

8. Co by nemělo chybět v přípravě žáků na vystoupení? Co si myslíte, že je nejdůležitější?

Tak obecně dobře zvládnutý a naučený repertoár, který žáci mají zažitý (z hlediska textu, intonace) a včetně korepetice. Ale ani to nestačí, žák musí být zdravě sebevědomý a umět posluchačům předat energii a lásku, se kterou vše dělá. Ale to samozřejmě platí nejen u našich studentů, ale i u nás pedagogů. A když se vše tzv. potká, je to potom pro všechny skvělý zážitek.

Rozhovor⁵⁵ opět s paní Renée Nachtigallovou, tentokrát o Písňové soutěži Bohuslava Martinů (hodnotí poslední ročník, který proběhl v roce 2017)

1. Co je podle Vás hlavním přínosem soutěže?

I tady bych viděla jako hlavní pozitivní přínos seznámit mladé interprety s dílem Bohuslava Martinů.

2. Na co se s Vašimi žáky před vystoupením zaměřujete v jejich přípravě?

Příprava žáků před vystoupením je vesměs velmi podobná: kvalitní rozezpívání, dechová cvičení – zejména zklidnění dechu a snaha o celkové nervové uvolnění. Při korepetici už nebazírujeme na detailech, tam už se snažíme o celkový nadhled a vlastní projev žáka.

3. Co zaručuje klidný průběh soutěže? Jaké jsou podmínky?

Aby byli soutěžící v klidu, je vždycky důležité poskytnout jim co největší pocit jistoty – opět zopakuji výše zmíněné: místnost s klavírem na rozezpívání, fungující časový harmonogram, možnost alespoň minimálního občerstvení a hlavně prostor s odpovídající akustikou a klavírem pro vlastní soutěž.

4. Jaké jsou Vaše zkušenosti s organizací soutěže?

Soutěž B. Martinů v hudebním gymnáziu byla podle mého soudu organizována velmi dobře. Jediným zádrhelem byl labyrint chodeb a nedostatečně označené trasy k sálu a ke zkušebnám. Ale my jsme tím příliš netrpěli, protože náš pan korepetitor na této škole studoval a tak nám poradil...

5. Jaké jsou Vaše zkušenosti se soutěžním prostorem?

Soutěžní sál byl velmi pěkný, akustika skvělá a služba u sálu fungovala vzorně.

---

⁵⁵ Rozhovor proběhl 16. 4. 2018.

6. Jaké jsou Vaše zkušenosti se žáky? (Domácí příprava před soutěží, jejich chování na soutěži – mají trému, jak prožívají výhru/prohru?)

Na svoji žákyni ze soutěže B. Martinů si, co se domácí přípravy týče, nemohu ztěžovat. Má pocit, že se pro zpívání narodila a všechno tomu podřizuje. Cokoliv na hodině začneme, ona do příští hodiny velmi zodpovědně zpracuje. Pravda je, že s trémou jsme se ještě nikdy úplně nepopraly, ale věřím, že se nám to v budoucnu podaří...

7. Byla jste spokojena s hodnocením poroty? (v porotě: Václava Duchoslavová, Jiřina Marková, Stanislava Blažíčková, Karel Nedoma a Mario Kudela)

Přiznám se, že jsem byla až do poslední možné chvíle v zákulisí se svojí žákyní, tak jsem mnoho soutěžících neslyšela. Ale chce se mi věřit, že tato porota postupovala objektivně.

8. Byla jste spokojena s výběrem repertoáru Vašich žáků? Spolupodíleli se na výběru skladeb?

Jak už jsem jednou psala, na výběru repertoáru se s žáky podílím společně, protože mi připadá nezbytné, aby se zpěvákům, kteří zpívají dané skladby, vybraná hudba líbila a rozuměli i jejímu obsahu.

ZÁVĚR

Bakalářská práce je zaměřena na pěvecké soutěže v klasickém zpěvu pro žáky ve věku 6-18 let, konkrétně pak na Duškovu soutěž hudební mládeže ve zpěvu, Karlovarského skřivánka, Písňovou soutěž Bohuslava Martinů a Pěveckou soutěž Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které mají celorepublikový dosah. Samozřejmě existují i jiné lokální soutěže, které mají různá repertoárová zaměření, ty však nejsou pro mou práci relevantní. Práce se soustředí na historické souvislosti soutěží, jejich podmínky, organizaci, ale i na zpívaný repertoár či významné absolventy a vítěze soutěží. Smyslem těchto soutěží je podpora dětí a mládeže v zájmu o hudbu, rozvoj jejich technických schopností a dovedností a celkový pozitivní vliv na vývoj hudebnosti.

Práce dále zpracovává Rámcově vzdělávací program základního uměleckého vzdělávání, který určuje zásady tvorby školního vzdělávacího programu a jsou zde popsány cíle vzdělávání, jeho délka a forma. Taktéž je zde popsán Školní vzdělávací program ZUŠ V. Talicha Beroun, který obsahuje učební plány a osnovy a určuje technické a znalostní dovednosti získané v jednotlivých ročnících.

Rozhovory v závěru práce, uskutečněné s pedagožkami, které se těchto soutěží přímo účastnily, jsou upřímnou sondou do průběhu soutěží a jejich organizace. Ve svých odpovědích zmiňují mimo jiné význam přípravy na vystoupení, což podtrhuje souvislosti s nastavením vzdělávání a dokumenty RVP a ŠVP.

Při zpracovávání práce mne zaujal vysoký počet mladých zpěváků, kteří se s nadšením účastní pěveckých soutěží majících repertoár složený z klasických skladeb českých i světových autorů. Zajímavým a důležitým přínosem pro mne bylo důkladné prostudování rámcově vzdělávacího programu, školního vzdělávacího programu a samozřejmě samotných soutěží, v jejichž kritériích jsem se doposud neorientovala. Věřím, že obsah mé práce bude přínosem pro vyučující, soutěžící i organizátory soutěží a poskytne jim souhrn informací, které jsou potřebné nejen pro úspěšnou účast v soutěžích, ale i pro jejich přípravu.

RESUMÉ

Bakalářská práce, zaměřená na pěvecké soutěže v klasickém zpěvu pro žáky ve věku od 6 do 18 let, zpracovává výčet soutěží tohoto zaměření. Ty jsou popsány v jednotlivých kapitolách, stejně tak obsah rámcově vzdělávacího a školního vzdělávacího programu. Cílem práce bylo tyto soutěže zmapovat, popsat jejich historii, průběh, podmínky, technické zpracování a jejich propojení se vzdělávacími programy.

Součástí práce jsou rozhovory s pedagogy, kteří se těchto konkrétních soutěží přímo účastnili a práce je tak obohacena o jejich subjektivní názor.

This bachelor thesis is focused on classical singing competitions for the students aged 6 to 18, and presents the list of such competitions. The competitions are described in the individual chapters, together with the content of both framework educational programme and school educational programme. The aims of this thesis were to map the classical singing competitions, describe their history, course, terms, technical managing and their interconnection with the educational programmes.

The thesis also provides personal opinions of the interviewed pedagogues, who participated in these particular competitions in the past.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

Literatura:

BOŘEK, Lubor. Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2010. ISBN 978-80-87000-37-3.

Internetové zdroje:

<https://www.algotech.cz/gdpr-ve-skolstvi/>

<http://www.bertramka.eu/cs/duskova-pevecka-soutez>

<http://bertramka.eu/cs/aktuality/koncert-vitez-u-duskovy-souteze-ve-zpevu-2017>

<https://www.casopisharmonie.cz/aktuality/37-rocnik-duskovy-souteze-hudebni-mladeze-ve-zpevu.html>

<https://www.casopisharmonie.cz/komentare/duskova-soutez-hudebni-mladeze-ve-zpevu.html>

<http://www.casopisharmonie.cz/komentare/duskova-soutez-v-mozartove-jubilejnim-roce.html>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Beno_Blachut

https://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_%C5%BDenat%C3%BD

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Kysel%C3%A1k

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Talich

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_Mr%C3%A1zek

https://cs.wikipedia.org/wiki/L%C3%ADvia_%C3%81ghov%C3%A1

https://cs.wikipedia.org/wiki/Magdal%C3%A9na_Haj%C3%B3ssyov%C3%A1

https://cs.wikipedia.org/wiki/Radek_Babor%C3%A1k

https://cs.wikipedia.org/wiki/Richard_Nov%C3%A1k

https://cs.wikipedia.org/wiki/Roman_Jan%C3%A1l

https://cs.wikipedia.org/wiki/So%C5%8a_%C4%8Cerven%C3%A1

https://cs.wikipedia.org/wiki/Tomislav_Volek

<http://difa.jamu.cz/fakulta/pedagogove/hegner.html>

<https://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/515856-frantisek-drs.html>

<https://www.gdpr.cz/gdpr/>

<http://www.imus.cz/cs/pracovnici/63-mgr-milada-jonaova-phd-vdecka-pracovnice>

<http://karlovarsky.denik.cz/hledani/?q=karlovarsk%C3%BD+sk%C5%99iv%C3%A1nek>

<http://www.karlovarskyskrivanek.cz/>
<https://www.kjd.cz/index.php?pg=Daniela-Stepanova-Simunkova>
<http://www.konzervatorplzen.cz/konzervator-plzen-vyucujici-detail.php?idUcitele=37>
<http://www.mdb.cz/soubor/3132-jan-jezek>
<http://www.mozartovaobec.cz/?stranka=obsah>
<http://www.msmt.cz/mladet/vyhlaseni-soutezi-a-prehlidek-ve-skolnim-roce-2017-2018>
<https://www.musictheatre.cz/predstaveni/ucinkujici/nachtigallova-renee-sopran/>
<https://www.narodni-divadlo.cz/cs/umelec/jitka-sobehartova>
<http://www.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/?h=person&a=detail&id=390>
<http://www.ndm.cz/cz/osoba/345-urbanek-miroslav.html>
<http://www.pisnovasoutezbn.cz/>
<http://pisnovasoutezbn.cz/v%C3%BDsledky/XV/IIC-Konz-Gym>
<http://prehravac.rozhlas.cz/audio/2145418>
<http://prehravac.rozhlas.cz/audio/3068469>
<http://prehravac.rozhlas.cz/audio/2872126>
<http://www.prgcons.cz/old/sulcova.asp.htm>
http://www.soutezezus.cz/souteze/?odkud=menu&zus=18&id_kola=3900
<http://www.trioclassic.cz/trio-classic/>
<http://vltava.rozhlas.cz/koncert-vitez-32-rocnik-duskovy-pevecke-souteze-5132229>
<http://vltava.rozhlas.cz/milada-jonaso-va-duskova-soutez-5119842>
<http://vltava.rozhlas.cz/pisnova-soutez-bohuslava-martinu-2015.poslechnete-si-zaznam-koncertu-vitez-5170278>
<http://www.rozkvetlekonvalinky.estranky.cz/clanky/operni-zpevacky-a-zpevaci/zora-jehlickova.html>
<http://vzpominej.nm.cz/znami-neznami-nejen-zizkovaci/prvni-starosta-zizkova.html>
<https://wave.rozhlas.cz/duskova-pevecka-soutez>
<http://www.zamekliten.cz/>
<http://www.zushumpolec.cz/o-skole/zamestnanci-skoly/boh-dan-petrovic-dis/>
Základní umělecká škola Václava Talicha Beroun. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Václava Talicha, Beroun, Husovo náměstí 77 [online]. 1.1.2014
<<http://www.zusberoun.cz/dokumenty/kestazeni/%C5%A0vP.docx>>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. I – vzor diplomu ze ZUŠ V. Talicha Beroun, okresní kolo soutěže
vypsané MŠMT

Okresní kolo soutěže žáků základních uměleckých škol České republiky vyhlášené Ministerstvem školství, mládeže
a tělovýchovy ČR pro školní rok 2017/2018 v sólovém a komorním zpěvu
Organizátor: Základní umělecká škola Václava Talicha, Beroun, Husovo náměstí 77

DIPLOM

Soutěžní kategorie: **1.1.1 dívky a chlapci
do roku narození 2004 a mladší**

Věková kategorie: **I.**

1. cena

Adéla Řehořová

ZUŠ Václava Talicha, Beroun, Husovo náměstí 77

V Berouně, 28. 2. 2018